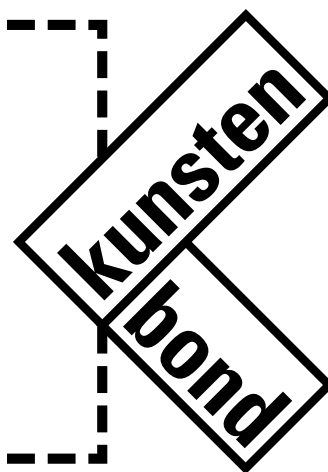

Sociaal-Economische Raad
Mevrouw J. Prins, algemeen secretaris
Postbus 90405
2509 LK Den Haag

Betreft: Aanwijzing SER Kunstenbond

Amsterdam, 29 september 2023

Geachte mevrouw Prins,

Met deze brief stuur ik u het verzoek voor aanwijzing van de Kunstenbond als lid van de SER. Wij zijn ervan overtuigd dat de Kunstenbond een waardevolle bijdrage kan leveren aan het vernieuwen, verdiepen en verbreden van de Sociaal Economische Raad. In deze brief geef ik u een toelichting op onze motivatie en op de formeel gestelde eisen (bijlage 1).

De Kunstenbond

De Kunstenbond is de grootste vakbond in de culturele en creatieve sector. De Kunstenbond bedient werkenden uit alle subsectoren, van scheppende kunstenaars tot uitvoerend kunstenaars, van mensen op de planken tot mensen in de techniek, marketing en management achter de schermen, van media en musea tot creatief zakelijke dienstverlening. De Kunstenbond biedt deze leden individuele dienstverlening en juridische ondersteuning én behartigt de collectieve belangen door het afsluiten van cao's voor mensen in loondienst en door het voeren van collectieve onderhandelingen over tarieven, richtlijnen en eerlijke contracten voor zzp'ers. Ongeveer 60% van onze leden werkt (deels) als zzp'er. Door de verhouding van werkenden in loondienst en zelfstandig werkenden in de culturele en creatieve sector loopt de Kunstenbond voorop in de combinatie van belangenbehartiging van zzp'ers, mensen in loondienst en voor mensen met een gemengde beroepspraktijk.

De culturele en creatieve sector

De culturele en creatieve sector is een topsector die substantieel bijdraagt aan ons BBP, aan werkgelegenheid en aan onze brede maatschappelijke welvaart. Technologische ontwikkelingen zoals kunstmatige intelligentie (artificial intelligence/AI), web 3.0, blockchain en andere digitale en technologische ontwikkelingen hebben grote invloed op de arbeidsmarkt en verdienmodellen in onze sector. De implicaties voor werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen zijn vaak ingrijpend. Ook auteursrechten en exploitatie van intellectueel eigendomsrecht worden door digitale ontwikkelingen geraakt. Voor inkomsten in de sector zijn het auteursrecht en de naburige rechten van groot belang. De culturele en creatieve sector loopt doordoor veelal voorop in diverse ontwikkelingen, of het nu gaat over flexibilisering, innovatie, opkomende technologieën, toekomstig

verdienvermogen of over rechtsontwikkelingen. De Kunstenbond is een bepalende speler bij deze ontwikkelingen.

Rechtsontwikkeling

Als voorbeeld van onze bijdrage aan rechtsontwikkeling noem ik graag de baanbrekende mededingingsrechtspraak van het Europese Hof van Justitie over collectief onderhandelen voor zzp'ers. De zaak is door de Kunstenbond (KIEM) geïnitieerd en gevoerd. De impact van deze uitspraak gaat verder dan alleen Nederland en verder dan de culturele sector. De uitspraak en de vele juridische commentaren hierop zijn de aanzet voor de versoepelingen die de Europese Commissie recent heeft doorgevoerd. De Kunstenbond heeft hier in Europa via de Internationale Federatie van Acteursvakbonden (FIA) actief aan bijgedragen. Daarnaast heeft de Kunstenbond bijgedragen aan de doorvoering hiervan in Nederland door beleidsbeïnvloeding bij de ACM en de Tweede Kamer. Een ander voorbeeld is de rechtsvraag die nu voorligt over de verantwoordelijkheid van de Staat bij de coronamaatregelen en de uitwerking daarvan. Met name de zzp'ers in de culturele sector werden disproportioneel hard geraakt door beperkende maatregelen, maar hadden veelal minder toegang tot steunmaatregelen dan andere groepen werkenden. De Kunstenbond neemt het initiatief om een uitspraak te krijgen van de rechter over de zorgplicht van de overheid, in een sector waarin meer dan de helft van de werkenden als zzp'er werkt.

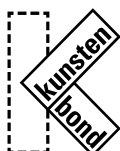
Vernieuwende beleidsontwikkeling voor de arbeidsmarkt

Inkomenszekerheid en bestaanszekerheid zijn erkende thema's in onze sector, niet in de laatste plaats door de gezamenlijke arbeidsmarktverkenning van de Raad voor Cultuur en de SER. Ook blijkt dit uit het op initiatief van de Kunstenbond samen met de werkgeverskoepel Federatie Cultuur tot stand gekomen advies "Passie Gewaardeerd" en in opvolging daarvan de door de sector zelf opgestelde uitvoeringsgerichte arbeidsmarktagenda en fair practice code.

De culturele en creatieve sector is een proeftuin voor vroegsignalering van maatschappelijke opgaven en biedt ook een proeftuin voor oplossingen. De Kunstenbond is medeoprichter van arbeidsmarktplatform Platform ACCT, waarmee we een sectoraal en paritair kenniscentrum ontwikkelen en een loket hebben voor arbeidsgerelateerde experimenteerregelingen zoals de scholingsregeling PPO en de stimuleringsregeling Oog voor Impuls voor het vergroten van werken en inkomenszekerheid van flexwerkers en zzp'ers. De Kunstenbond bedacht met werkgevers en pensioenfondsen Zorg en Welzijn als experiment een zzp-stimulanspensioenregeling waarbij zzp'ers als pensioenpremie 3 procent van hun omzet zouden betalen en opdrachtgevers dan ook 3 procent zouden bijdragen.

Sociale dialoog

De Kunstenbond is op verschillende niveaus betrokken in de sociale dialoog, zo sluiten we meer

dan 15 cao's af en onderhandelen we sinds de ontwikkelingen in het mededingingsrecht ook collectief voor zzp'ers. De Kunstenbond sloot als eerste vakbond een cao met zzp-bepalingen die algemeen verbindend werd verklaard: de cao Toneel en Dans. Daarnaast onderhandelen we met opdrachtgevers over tarieven van zzp'ers en zijn we betrokken bij het opzetten van ketentafels voor het voeren van sociale dialogen en hebben we het initiatief genomen om te komen tot een sociaal convenant voor de hele culturele en creatieve sector.

Samenwerking

We trekken samen op met partners in de sector zoals de Creatieve Coalitie, een samenwerkingsverband van 42 leden, hoofdzakelijk beroepsverenigingen in de culturele en creatieve sector – samen goed voor ongeveer 40.000 werkenden. De Kunstenbond staat aan de basis hiervan. De Creatieve Coalitie ontwikkelt zich met inzet en steun van de Kunstenbond tot een volwaardige sociale dialoogpartner in de sector.

We werken samen met werkgeverskoepels Federatie Cultuur en Federatie Creatieve Industrie, de Vereniging van Evenementenmakers, auteursrechtenkoepels zoals brancheorganisaties VOI©E (de Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren) en Stichting Beeldrechten, en sectorale cultuurbelangenbehartiger Kunsten '92. Ook zijn wij gesprekspartner voor generieke zelfstandigenorganisaties en werknemersverenigingen.

De Kunstenbond is een actieve moderne vakbond die honorariumrichtlijnen ontwikkelt, modelovereenkomsten opstelt, cao's afsluit, ontslagzaken en inbreuken op intellectueel eigendom afhandelt en vanuit haar hart voor de culturele en creatieve sector met een breder oog kijkt naar de sociaaleconomische ontwikkelingen. Met onze kennis en ervaring dragen wij graag bij aan de ontwikkeling van arbeidsverhoudingen en arbeidsmarkt. Vanuit die motivatie verzoeken wij uw aanwijzing tot een SER-lidmaatschap.

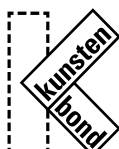
Van harte zijn wij bereid ons verzoek nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Ronald Gijsbertsen
Directeur Kunstenbond

Bijlage 1: Criteria beleidsregels representativiteit

Bijlage 1: Criteria beleidsregels representativiteit

criterium	Artikel		Voldaan	Onderbouwing
1	2.1.a	Statutaire doelstelling	Ja	Huishoudelijk reglement en statuten - Kunstenbond
2	2.2	Centrale organisatie	Ja	De Kunstenbond is een centrale organisatie voor werknemers
3	4.a	2 jaar rechtspersoon	Ja	De Kunstenbond bestaat in de huidige vorm sinds 2016 en komt voort uit FNV KIEM
4	4.b.	Behartiging van sociale en economische belangen	Ja	Zie statuten
5	4.c.	Onafhankelijkheid	Ja	De Kunstenbond is een zelfstandige vereniging met eigen Bestuur en Ledenraad
6	4.d.	Waarborging geregelde voortzetting	Ja	Zie jaarverslag: Contact - Kunstenbond
7	4.e.	Spreiding van leden	Ja	De (individuele) leden van de Kunstenbond wonen door het gehele land en zijn werkzaam in alle deelsectoren voor de hele culturele en creatieve sector.
8	5.1.	Bekendheid aantal leden	Ja	De Kustenbond heeft als vereniging 6.770 individuele leden en als vertegenwoordigend lid namens de Creatieve Coalitie (vereniging van 42 beroepsverenigingen) vertegenwoordigt de Kunstenbond ongeveer 40.000 werkenden in de sector.

